

4) прогнозування наслідків імплементації норм Європейської конвенції в кримінальне право України;

5) розробка механізму реального контролю над доходами, в тому числі і з використанням електронних декларацій державних службовців;

б) доповнення ст. 91 КПК України п. п. 6 і 7 такого змісту:

а) п. 6 «майнове й фінансове становище осіб причетним до організованої злочинності або корупції»;

б) п. 7 «якщо у результаті розслідування з'ясується, що реальне фінансове або майнове положення особи, не відповідають легальним джерелам доходів, то суд зобов'язаний конфіскувати всі кошти, цінності й інше майно, які отримані у результаті протиправної діяльності цієї особи. Конфісковане майно передається державі»

7) обмеження в Особливій частині Кримінального кодексу України спеціальних складів злочинів;

8) обов'язковість адекватного покарання за тяжкі злочини.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Житний О. О. Про деякі чинники генезису міжнародно-правового виміру кримінального права України / О.О. Житний [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://www.pravoznavec.com.ua/period/article/12206/%CE>

Волощук А. В., курсант 4-го курсу навчально-наукового інституту № 1 Національної академії внутрішніх справ

ЄВРОПЕЙСЬКІ ВИТОКИ УКРАЇНСЬКОГО КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА

Актуальність дослідження, полягає в тому, що історія українського кримінального права є важливим напрямом сучасної історико-правової науки в доведенні безперервності боротьби суспільства та держави із злочинністю в усіх її проявах.

Таким чином, оскільки наше законодавство йде на зближення із законодавством Європейського союзу, то дослідження європейських витоків українського кримінального права має як теоретичне, так і практичне значення.

Норми й інститути Кримінального кодексу ґрунтуються на загальноновизнаних і відправних принципах справедливості,

гуманізму, демократизму, рівності перед законом, верховенства права й законності, на вироблених правовою наукою і юридичною практикою сучасних і передових принципах кримінального права, якими керуються у правотворенні і правозастосуванні більшість демократичних держав Європи і світу [1].

Якщо ж говорити у загальному плані, то у кримінально-правових нормах КК знайшли своє закріплення і відбиття такі європейські витоки як:

- основний принцип цивілізованого кримінального права: «Немає злочину – немає покарання без вказівки на це в кримінальному законі»;

- положення про підставу кримінальної відповідальності: вчинення особою суспільно небезпечного діяння, яке містить склад злочину;

- принцип особистої і винної відповідальності, на якому ґрунтуються норми як Загальної, так і Особливої частини КК;

- гуманістичний принцип обмеження обсягу й меж кримінально-правового примусу («економія кримінально-правової репресії»), що реалізується в нормах та інститутах КК;

- принцип диференціації кримінальної відповідальності й можливості реалізації при застосуванні КК принципу індивідуалізації покарання;

- принцип наступництва у праві, на підставі якого використано попередній позитивний вітчизняний досвід правотворчості у сфері кримінального права, а також досвід у цій царині зарубіжних держав;

- посилення відповідальності за вчинення тяжких та особливо тяжких злочинів з наданням можливості (шляхом введення альтернативних санкцій) застосування до осіб, які вчинили менш тяжкі злочини (невеликої чи середньої тяжкості), покарань, не пов'язаних з позбавленням волі;

- низка норм, спрямованих на посилення боротьби з організованою й рецидивною злочинністю;

- система покарань, розташованих від менш суворого до більш суворих, що забезпечує реалізацію принципів гуманізму і справедливості покарання залежно від тяжкості злочину й особи винного;

- низка норм, що дають можливість звільнення від кримінальної відповідальності й покарання;

– відмова від смертної кари як виду покарання й заміна її довічним позбавленням волі, а також відмова від інституту особливо небезпечного рецидивіста;

– низка заохочувальних норм у Загальній та Особливій частинах КК, спрямованих на припинення особою злочинної поведінки;

– покарання, встановлені в санкціях статей Особливої частини КК, в цілому відповідають ступеню тяжкості злочинів, указаних (описаних) у диспозиціях цих статей [2, с. 27-28].

Таким чином, підсумувати своє дослідження налогосимо, що значна кількість «революційних» новел у кримінальному праві України була пов'язана з процесом інтеграції України до Європейського співтовариства і взятими у зв'язку з цим міжнародно-правовими зобов'язаннями, інші – є спробою (не завжди бездоганною) імплементації норм та інститутів, які успішно працюють в окремих країнах Західної Європи.

Серед таких новел в галузі кримінального права, які вже стали частиною національного права, але при цьому досить складно сприймаються науковою громадою, можна назвати:

1) включення до кола джерел кримінального права судового прецеденту;

2) заміна в кримінальному процесуальному законодавстві поняття «злочин» на поняття «кримінальне правопорушення» з одночасним визначенням особливостей кримінального провадження щодо осіб, які вчинили кримінальні проступки;

3) порядок призначення окремих видів штрафу та можливість його заміни у випадку несплати позбавленням волі;

4) призначення кримінального покарання на підставі угод;

5) застосування заходів кримінально-правового характеру до юридичних осіб.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. – 5-те вид., переробл. та доповн. – К.: Юрид. думка, 2008. – 1216 с

2. Сучасна теорія кримінального права: навчально-методичний посібник / Авт. кол.; відп. ред.. Туляков В.О. – О., 2012. – 35 с.